

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у фебруару 2015. године

1. Потрошачке цене у фебруару ове године су повећане за 0,9%, што је, после јануарског раста претходне године, највећа месечна стопа у последњих четрнаест месеци. Раст цена у овом месецу је, пре свега резултат виших цена хране и безалкохолних пића (воће 9,1%, поврће 8,5%, кафа 6,3%) и транспорта (деривати нафте 1,9%).

Имајући у виду да су потрошачке цене у јануару снижене, а у фебруару повећане, укупан текући раст у фебруару ове у односу на децембар претходне године износи 0,6%. Такође, и на међугодишњем нивоу (фебруар ове у односу на фебруар претходне године), потрошачке цене су стабилне, односно остварен је раст од свега 0,8%¹, што је последица високе прошлогодишње базе узроковане повећањем стопе ПДВ-а са 8 на 10%. Процена је да у наредном периоду треба очекивати раст и постепени повратак у границе дозвољеног одступања од циљане (4% ± 1,5 п.п.), односно пројектоване (4,2%) инфлације за 2015. годину. Кретање потрошачких цена, у наредном периоду, у значајној мери, зависиће и од кретања цена примарних пољопривредних производа, енергената, регулисаних цена и курса динара.

2. Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију имала су повећања цена хране и безалкохолних пића које су једине натпросечно повећане (2,2%) и на које се односи око 85% опште стопе.

¹ Саопштење РЗС бр. 65 од 12.03.2015. године.

На другом месту по проценту повећања и дејству су цене транспорта које су повећане на нивоу опште стопе (0,9%) и на које се односи око 13,5% укупног месечног раста потрошачких цена.

Повећање цена испод просека код алкохолних пића и дувана (0,5%), ресторана и хотела (0,5%), образовања (0,3%), рекреације и културе (0,2%) и остале робе и услуга (0,2%) неутралисано је снижењем цена одеће и обуће (0,8%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,1%), намештаја, покућства, текућег одржавања (0,1%) и здравства (0,1%).

Цене комуникација су остале на непромењеном нивоу.

3. Значајан раст цена, преко 0,9% колико износи општа стопа, евидентиран је код воћа (9,1%), поврћа (8,5%), осталих прехранбених производа (1,5%), кафе, чаја и какаоа

(5,9%), жестоких алкохолних пића (1%), вина (1,7%), пива (1%), кућних апарата (1,3%), стакленог и стоног посуђа (1%), малих алата и разноврсног прибора (1,3%), горива и мазива за путничке аутомобиле (1,9%), превоза путника друмом (1,6%), информатичке опреме (4,8%), медија за снимање слике и звука (1,3%), осталих важних предмета за рекреацију и културу (1%), баште, биљака и цвећа (2,4%), ветеринарских услуга (1,2%), услуга смештаја (1%) и личних предмета (1,2%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 24,12%.

4. У оквиру контролисаних цена, односно регулисаних, кориговане су цене следећих производа и услуга:

4.1. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је 31. јануара ове године, с применом од 1. фебруара донела **Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“** („Службени гласник РС“, бр. 12/15), којом су практично продужени исти критеријуми из августа 2014. године. Наиме, задржана је произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена veleпродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим да укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба и даље износи 46 динара. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при повећању од 0,5% у протеклом периоду ове године, у фебруару је износила 43,12 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

4.2. У фебруару ове године статистика је евидентирала снижење потрошачких **цена лекова** од 0,2%, што је пре свега резултат даљих појединачних корекција цена лекова који се издају на лекарски рецепт, на основу **Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Службени гласник РС“, бр. 133/14), у просеку за око 0,4%. Цене лекова који се налазе у слободној продаји на тржишту оствариле раст од око 0,2%.

Средином фебруара Влада је донела **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Сл. гласник РС, бр. 22/15), којом су се створили услови да се на тржиште Републике Србије пусте у промет нови лекови за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, а који су добили дозволу за стављање у промет. Доношењем ове одлуке омогућена је доступност 184 нових лекова (17 иновативних, 38 оригиналних и 129 генеричких), што ће имати утицаја на повећање конкуренције, укупне понуде и снабдевености тржишта лековима. Повећане су и цене за 18 лекова, а снижене за 7, с тим што предложене корекције цена неће утицати на инфлацију, јер статистика не снима њихове цене у оквиру индекса потрошачких цена. Такође, у односу на Одлуку, из Списка цена лекова избрисано је 67 лекова и 2 одговарајућа ИНН-а, због престанка важења дозволе за лек, немогућности обнове дозволе за лек, односно промене режима издавања лека (уместо на рецепт у режим без рецепта, чије се цене формирају слободно).

4.3. У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у фебруару 2015. године, мировале су цене изношења смећа и централног грејања, за разлику од цена воде и одведене отпадне воде које су повећане за исподпросечних 0,2%,

односно 0,3%. Оваква кретања су ефекат повећања цена у само једном граду - Зајечару, и то код воде за 16,9%, а код одведене отпадне воде за 17,1%.

Цене јавног градског превоза кориговане су у истом месецу тако што је изнадпросечно повећана цена превоза путника аутобусом у граду за 6,6%, док је исподпросечно повећана цена претплатне месечне карте за 0,4%. На оваква кретања утицала су корекције цена јавног градског превоза у три града. Наиме, повећане су цене код превоза путника у Београду за 9,5% и Лесковцу за 12,5%, а код претплатне месечне карте у Панчеву за 19,6% и Лесковцу за 30,0%.

При том, сва наведена повећања цена комунално стамбених услуга, као и јавног градског превоза реализована у четири града у фебруару су изнад пројектованог општег раста цена за ову годину. У преосталим градовима који су на статистичком праћењу цене наведених услуга задржане су на нивоу из претходне године.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у 2015. години **износи 0,6%**, при чему су цене роба забележиле раст од 0,9%, док су цене услуга снижене за 0,4%.

Највећи раст у фебруару ове у односу на децембар претходне године имале су цене хране и безалкохолних пића, које су натпросечно повећане (2,8%). Наиме, само по овом основу инфлација у фебруару би износила 0,9%, уз непромењени ниво осталих цена.

Цене алкохолних пића и дувана и ресторана и хотела су на нивоу опште стопе (0,6%), а испод просека су повећане цене намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,3%) и образовања (0,3%).

Снижење цена је евидентирано код рекреације и културе (1,9%), здравства (1,7%), одеће и обуће (1,5%), транспорта (1,1%), комуникација (0,2%) и остале робе и услуга (0,2%).

6. Фискалном стратегијом за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину, пројектована инфлација у овој години износи 4,2%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,3%.

У фебруару у односу на децембар остварен је укупан текући раст од 0,6%, што је у складу са пројектованом инфлацијом.

У фебруару ове године просечан курс динара је у односу на јануар смањен за 0,8%, чиме је анулиран јануарски раст и износи 121,57 динара за 1 евро.

Такође, просечна нето зарада у јануару ове године² износи 39285 и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 3,5%, а реално за 3,4%. При истом упоређењу, промет у трговини на мало бележи раст у текућим ценама од 0,5%, а у сталним од 3,6%³. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код хране, пића и дувана (6,1%), а затим код моторних горива (2,8%), док је најмањи раст код непрехрамбених производа, осим моторних возила (0,1%).

Регулисане цене⁴, на бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, у фебруару ове године су незнатно повећане (0,1%), пре свега по основу виших цена појединих производа и услуга из локалне надлежности (превоз путника у граду, вода и отпадна вода), као и

² Саопштење РЗС бр. 42 од 25.02.2015. године

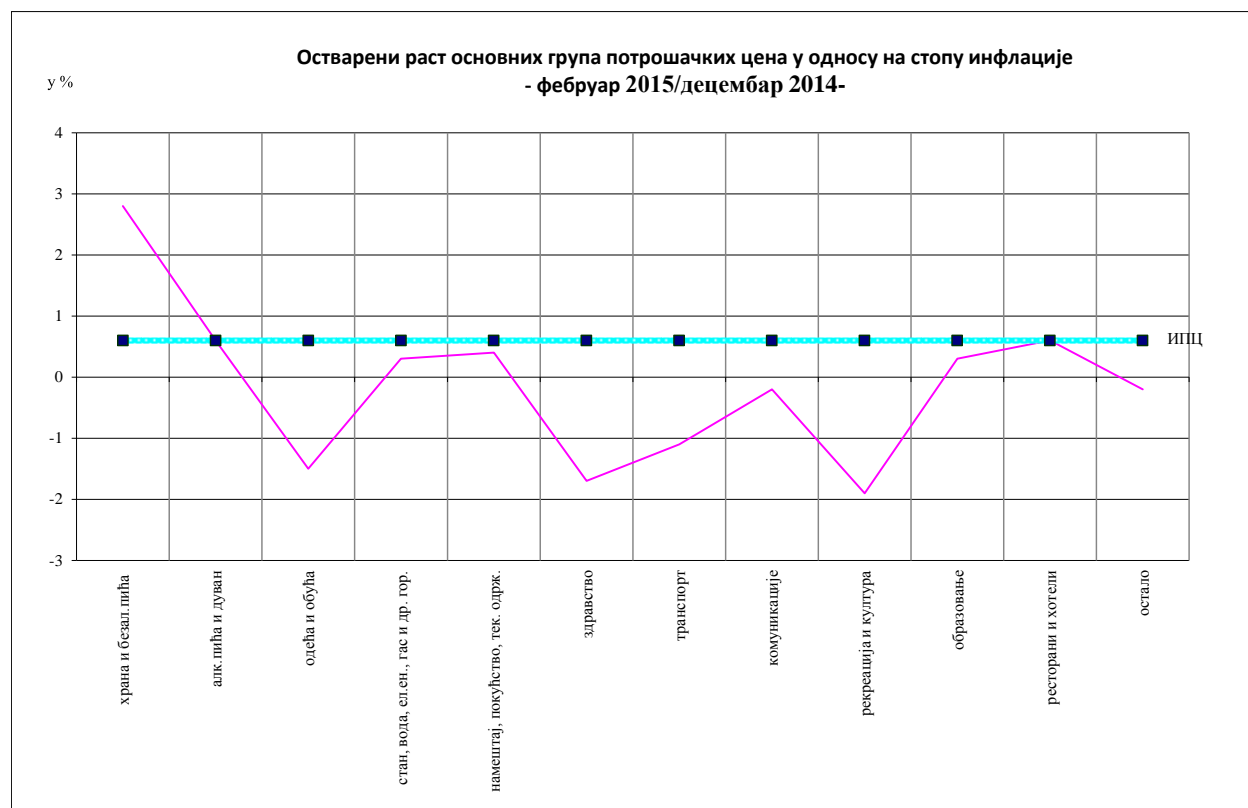
³ Саопштење РЗС број 51 од 02.03.2015. године.

⁴ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

појединих лекова који се издају на лекарски рецепт. Такође, у оквиру ове групе цене знатног броја производа и услуга су остале на непромењеном нивоу.

Цене базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) нису мењане, односно остале су на нивоу из претходног месеца.⁵

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен повећањем цена хране и безалкохолних пића (непрерађена храна 4,3%, прерађена 0,9%) и енергије (0,6%), с обзиром да су цене робе широке потрошње (0,1%) и услуга (0,1%), незнатно повећане.

7. Међугодишњи раст инфлације у фебруару ове у односу на фебруар претходне године износио је 0,8%, с тим што су цене роба повећане за 0,2%, а услуга за 3,1%. При истом упоређењу базна инфлација је повећана за 1,8%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код остале робе и услуга (5,5%), рекреације и културе (4,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (2,8%), ресторана и хотела (2,6%), хране и безалкохолних пића (2,4%), образовања (1,9%) и комуникација (1,3%).

Снижење цена је забележено код алкохолних пића и дувана (5,1%), одеће и обуће (2,6%), транспорта (2,5%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (1,4%) и здравства (0,4%).

⁵ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 27a.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ФЕБРУАРА 2015. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено повећање 2.2015. 1. 2015.	Структура оствареног повећања	Остварено повећање 2.2015. 12.2014.	Структура оствареног повећања
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,9	100,0	0,6	100,0
Храна и безалкохолна пића	2,2	85,2	2,8	149,6
Алкохолна пића и дуван	0,5	3,7	0,6	6,5
Одећа и обућа	-0,8	-4,0	-1,5	-11,0
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	-0,1	-1,7	0,3	5,7
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,1	-0,8	0,4	2,7
Здравство	-0,1	-0,7	-1,7	-13,9
Транспорт	0,9	13,5	-1,1	-22,1
Комуникације	0,0	0,2	-0,2	-2,0
Рекреација и култура	0,2	1,5	-1,9	-17,2
Образовање	0,3	0,5	0,3	0,9
Ресторани и хотели	0,5	1,4	0,6	2,4
Остала роба и услуге	0,2	1,2	-0,2	-1,6

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 23. март 2015. године